
Sorsfordító Szolgáltató Központ

Sorsok Háza Szociális Intézmény
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Kiskőrös, Rákóczi u. 14.

Szakmai beszámoló

a 2020. évről

1. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat bemutatása, működése, feladata

2015. január 1-jétől a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény előírja, hogy a családsegítés csak a gyermekjóléti szolgáltatással integráltan működtethető – települési szinten család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten család- és gyermekjóléti központ keretében. A szakmai együttműködés kialakítása és a megfelelő felkészülési idő biztosításának érdekében e rendelkezés 2016. január 1-jétől lépett hatályba.

A törvényi változásoknak megfelelően Kiskőrös város járásközpontban 2016. január 1-től a Család- és Gyermekjóléti Központ feladatait az Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézmény látja el, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot pedig a Sorsok Háza Szociális Intézmény működteti. A település lélekszámahoz mérten a törvényi előírás szerint 3 és fél főnek kell végezni a családgondozói feladatokat, 2020-ban teljes létszámban működött a szolgálat. A szolgálat a 2018-ban birtokba vett épületben üzemel, a Rákóczi Ferenc utca 14. szám alatt. 2020-ban az épületbe költöztek a pszichiátriai és szenvedélybetegek közösségi alapellátását végző munkatársak is. Rendelkezésünkre állnak a következők: udvar, nyitott garázs, ügyfélváró, interjúszoba, közösségi tér (kb. 40 ember befogadására alkalmas), iroda, vizesblokk (külön mozgáskorlátozottak részére is), teakonyha. A munkatársak rendelkezésére áll egy kerékpár, valamint egy szolgálati autó, amelyet a városban távolabb lakó, és a külterületen, tanyavilágban élő családok látogatására használunk. A munkatársak védelme érdekében a szolgálatnál található egy „pánikhívó” arra az esetre, ha veszélyben érzik magukat az ügyféllel végzett segítői munka során. A „hívó” megnyomását követően 3-5 perc alatt a helyszínre érkezik a biztonsági szolgálat. Munkatársainkat külső mentálhigiénés szakember is segítik a mindennapi munka során felmerülő szakmai kérdések kezelésében. Emellett rendszeresen vesznek részt tréningeken, valamint team szupervízió. A szakmai pontszerzési rendszerhez szükséges képzéseken az intézmény szervezésében vehetnek részt.

A szolgálat munkája kiterjed minden, Kiskőrös város közigazgatási területén élő családra és gyermekekre. Az ellátottak körébe a szociálisan hátrányos helyzetűek, nagycsaládosok, gyermeküket egyedül nevelő szülők, mentális problémával küzdő szülők és gyermekek, munkanélküliek, halmozott problémával küzdők, érdekérvényesítésben gyenge személyek, családok, a veszélyeztetett gyermekek, családok, devianciákkal élő szülők és gyermekek tartoznak.

A *családsegítés* kapcsán kiemelt célcsoportok a felnőtt lakosság körében a tartós munkanélküliek és a fiatal munkanélküliek, továbbá az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, valamint a diszfunkcionálisan működő családok. A *gyermekjólét* kapcsán kiemelt célcsoportok a lakosság körében a településeken élő szociális, mentális vagy gyermeknevelési problémával küzdő, illetve krízishelyzete miatt segítséget igénylő, veszélyeztetett gyermekek, családok, valamint várandós anyák.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás gyermekjóléti feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítő munkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el a szolgálat. Az alábbi ábrán a családsegítés során alkalmazott főbb eszközöket mutatjuk be.

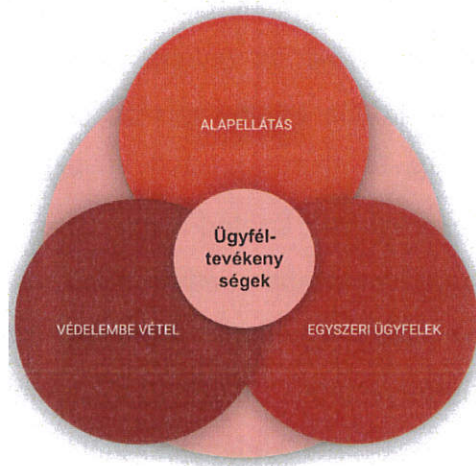
A feladatok megvalósulását felvilágosítások, információnyújtás, kérelmek, beadványok kitöltésének segítése, adományok közvetítése, intézményi támogató levelek megküldése mellett a komplex családgondozás, a családlátogatások, tanácsadás, a családkonzultációs lehetőségek, segítő beszélgetések, csoportok szervezése, vagy a kliens csoportba való eljuttatása szolgálják. A szolgálat munkatársai az eset összes körülményének feltárása után mérlegelik, hogy a kialakult veszélyeztetettség megszüntethető-e az önként igénybe vehető alapellátásokkal, vagy gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó, illetve hogy szükséges-e egyéb hatósági intézkedést kezdeményezni. Amennyiben szükséges ilyen irányú intézkedés, akkor a szolgálat megkeresi a Család- és Gyermekjóléti Központot. Az intézkedéseket, családlátogatásokat sok esetben a jelzőrendszeri tagokkal (óvónők, védőnők, tanítók, tanárok, stb.) közösen végezzük. 2020-ban a szolgálat fő tevékenységét jelentősen befolyásolta a COVID-19 miatt kialakult helyzet és az ennek kapcsán hozott önkormányzati intézkedések, valamint felkérések. A rászoruló idősekről való gondoskodás (bevásárlás, gyógyszerbeszerzés, stb.) is a szolgálat feladatai közé került. Ezen kívül a rászorulóknak és a betegséggel érintetteknek a karantén idején házhoz vitte a szolgálat az élelmiszeradományokat.

2. A családgondozás működése

2020-ban az ügyféltevékenységeink közül a legjelentősebb az alapellátásba és védelembe vett családokkal történő foglalkozás volt. A járványhelyzet ellenére ezekkel a családokkal a kapcsolattartás megvalósult. Ezt lehetőség szerint telefonon keresztül tettük, azonban számos család esetében elkerülhetetlen volt a személyes találkozás a megfelelő helyzetfelmérés és az ehhez illeszkedő segítség érdekében.

A törvényi előírás szerint a családgondozónak az általa alapellátás keretei között gondozott családdal havonta minimum három alkalommal kell találkoznia. A gyakorlatban ez meg is valósul, ám a család nehézségei, problémái, anyagi és szociális helyzete sok esetben indokolja a havi 6-7 találkozást is. Ez történhet saját lakókörnyezetében vagy a szolgálat épületében. Egy család vagy személy alapellátásba való bekerülése többféleképpen

történhet, de jellemzően önkéntes alapon. Kivételt képez az önkéntesség alól, ha a családban nevelkedő gyermek veszélyeztetettsége miatt gyámhatósági intézkedés történik, melynek keretében a családot kötelezik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal való együttműködésre. Az alábbi ábrán a családvédelmi ellátás formáit mutatom be.

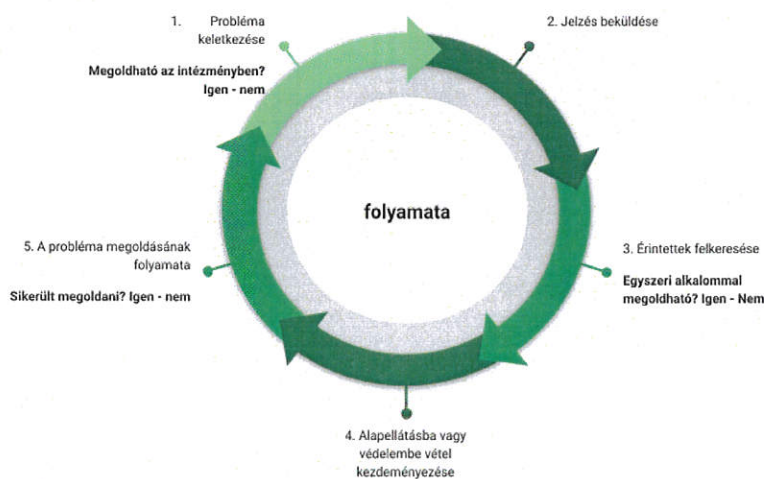
2020-ban a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 18 esetben kötött együttműködési megállapodást ügyfelekkel, és ennek értelmében gondozta őket rendszeres, komplex családgondozásban. 2020-ban összesen 53 család volt gondozásban. 14 esetben került megszüntetésre együttműködési megállapodás közös megegyezéssel – ezekben az esetekben a családgondozás sikeres volt, a gyermeket, családot veszélyeztető tényezők megszűntek, vagy a család más településre költözött, így illetékesség miatt az ügy az adott település Család- és Gyermekjóléti Szolgálatához lett közvetítve. A 2020-ban 4 egyoldalú megállapodás-megszüntetés történt a szolgálat részéről az ügyfél ideiglenes elhelyezés és önkényes lakhelyelhagyás miatt. 2020-ban a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 1 alkalommal tett javaslatot ideiglenes elhelyezés kezdeményezésére szülői elhanyagolás miatt – a javaslattétel után a gyámhivatal intézkedett, a gyermeket nevelőszülőnél helyezték el.

3. A jelzőrendszer működése

A szolgálat feladata működtetni Kiskőrös városban a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszert, melynek részletes feladatait a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet írja le. Az észlelő- és jelzőrendszer tagjainak (pl. védőnői szolgálat, házi orvos, házi gyermekorvos, köznevelési intézmények, rendőrség, pártfogói felügyelői szolgálat, gyermekjogi képviselő, munkaügyi hatóság, stb.) a rendelet által előírtak szerint kötelessége jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, továbbá hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett veszélyeztető magatartása esetén. Kiskőrösön az észlelő- és jelzőrendszer tagjai aktívak, szoros az együttműködés a tagok és a szolgálat között.

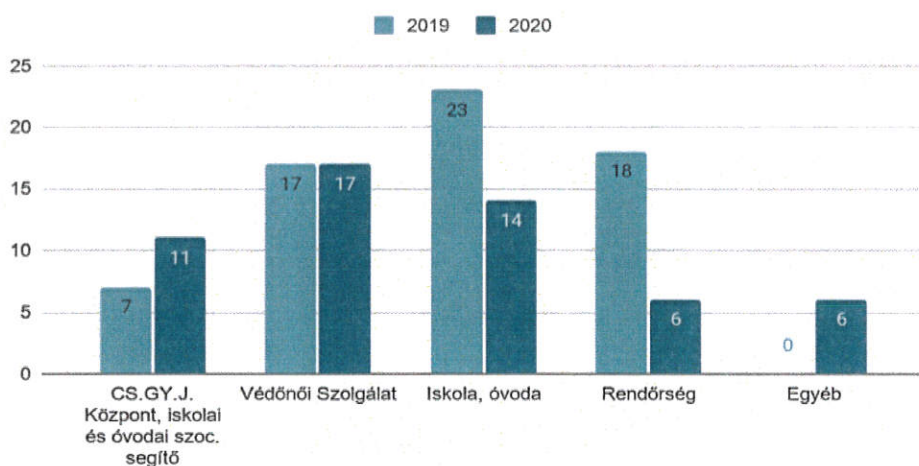
A családok, ügyfelek gondozása, segítése kétféleképpen történik a jelzés beérkezését vagy egyéb indítványozást (gyámügyi határozat, önkéntesen, stb.) követően. Az alábbi ábrán láthatóak a lehetséges kimenetek függvényében a családgondozás alternatív folyamatai.

A Szolgálat által működtetett jelzőrendszer

A szolgálat működésének célja az, hogy egy adott probléma kapcsán ez a körforgás minél hamarabb megszakadjon, és nyugvópontra kerüljön, így megoldódjon a feltárt, jelzett probléma. Az a tapasztalatunk, hogy a keletkezett problémák jellemzően az adott intézményben oldódnak meg. Amikor ez nem sikerül, akkor kerül át a szolgálathoz, a jelzőrendszerbe. Az iskolai hiányzások esetében például, ha 10-20 óra igazolatlan hiányzást követően kerül hozzánk egy ügy, még van lehetőségünk a közbeavatkozásra a szülőkkel, gyerekekkel való beszélgetés segítségével. Ennek során még időben tudunk kommunikálni az érintettekkel az okokról, és megoldásokat tudunk javasolni, ill. fel tudjuk venni a kapcsolatot a megfelelő segítő szervvel. Így nagyobb esély van a megoldásra. Az érintettek felkeresésének eredményessége nagyban függ az érintettek belátásától. Gyakran azonban a hiányzások mögött olyan feloldhatatlan otthoni egzisztenciális és/vagy higiéniai körülmények állnak, amelyekből a gyermekben a közösségből való kirekesztettség érzése is fakadhat. Alapellátásba helyezés vagy védelembe vétel kezdeményezése akkor történik, ha az előző intézkedésünk eredménytelen marad. Több esetben a néhány hónapnyi alapellátásban történő segítség nyomán sikerül elérni az akut probléma megoldását. Amennyiben a megoldás folyamata sikeres, akkor a formális együttműködés lezárul. Amikor nem így történik, akkor újabb és újabb jelzés érkezik ugyanarról a személyről, hasonló vagy újabb problémákról. Ekkor folytatódik a körforgás, és újabb megoldási kísérletek történnek a szolgálat részéről.

Jelzések

A diagramon a 2019-2020-ban beérkezett jelzések száma látható. A 2020. évi jelzések csökkenő mértéke mögött a tavaszi óvodai és iskolai bezárások, valamint az online

oktatással kapcsolatos általános bizonytalanság áll. A köznevelési intézmények rálátása a családok életére csökkent. Ennek oka, hogy a tavaszi teljes zárlat idején az érintett családok gyermekei nem jártak óvodába. 2020 őszétől pedig az óvodalátogatás kötelező jellegének feloldása miatt a részvételi intenzitás jelentősen alacsonyabb. A családlátogatások során tapasztaltuk a járványhelyzettel kapcsolatos bizonytalanságot, kétségbeesést. Ezeket igyekeztünk a rendelkezésre álló eszközeinkkel enyhíteni. Előfordult sajnos az is, hogy egy bántalmazott édesanyját védett anyaoththonba kellett vinnünk.

2020. évi jelzések tartalma

01	Védőnő	• Tipikus problémák: kismama leterheltsége, kiskorú elhanyagolása, kiskorú gravida, terhesség elhanyagolása, védőoltás elmulasztása
02	Iskola, óvoda	• Tipikus problémák: igazolatlan hiányzás, elhanyagolt kiskorú, agresszív, antiszociális viselkedés
03	Rendőrség	• Tipikus problémák: lopás, garázdaság, csalás
04	Gyermejjóléti központ, iskolai, óvodai szociális segítő	• Tipikus problémák: óvodai, iskolai igazolatlan hiányzások, családon belüli problémák, kiskorú veszélyeztetése

Az ábrán a 2020-ban beérkezett tipikus jelzések láthatók. Tapasztalatunk, hogy a jelzést küldő szervezetekkel a formális jelzéseken túl, a problémák átbeszélése és megoldása kapcsán is jó együttműködés alakult ki. Az időben megtett jelzésekkel akár az egyszeri családlátogatással is hosszú távú eredményeket érhetünk el. Ez nagyobb befolyással bírhat az adott családra vagy gyermekekre, ugyanis előre látják, hogy a mulasztás következményekkel jár, hiszen a gyermejjóléti rendszer munkatársai személyesen keresik fel a családot, aminek írásos nyoma is marad. A jelzőrendszeri tagok és szolgálatunk munkája ezekben az esetekben prevenciós jelleggel bír, megelőzve a jelentősebb mértékű hiányzásokat és magatartási problémákat.

A 2020. évben február 25-én, június 30-án, augusztus 25-én és november 30-án történtek jelzőrendszeri megbeszélések, Szomor Máté vezető családgondozó szervezésében.

2020. február 25. - jelzőrendszeri megbeszélés

A család- és gyermekjóléti központ szakmai vezetője, Péczkáné Hegedűs Mária beszámolt a 2019-es év szakmai munkájáról, ismertette a veszélyeztetettségi tendenciák, a jelzőrendszeri jelzések fényében a járási sajátosságokat. Megosztotta a felügyelt kapcsolattartások nehézségeit és azt, hogy a központ munkatársai minden tőlük telhetőt megtesznek a szülő-gyermek viszony előmozdításáért. A jelzőrendszeri tagok írásos beszámolóit kapcsán Ungváriné Szentgyörgyi Erika köszönetet mondott, illetve kiemelte, hogy a védőnői szolgálat részéről körzetenként részletezett adatok érkeztek.

2020. június 30. - jelzőrendszeri megbeszélés

Szomor Máté, vezető családgondozó ismertette a 2019-ben lefolytatott felmérés eredményeit. A kutatás címe: *Drog-helyzetkép a kiskőrösi 8. és 10. évfolyamosok körében*. A kimutatott eredmények kapcsán elmondta, hogy hasonlóságot mutat az országos minta eredményeivel, azonban egy helyen eltérés áll fenn: Kiskőrösön és környékén az országosnál nagyobb problémát jelent az illegális gyógyszerhasználat, illetve a gyógyszerek alkohollal történő együttes fogyasztása. A fórumbeszélgetés ezen megállapítás kapcsán történt.

2020. augusztus 25. - jelzőrendszeri megbeszélés

Szomor Máté vezető családgondozó köszöntőjét követően az egyes intézmények vezetői, képviselői megosztották tapasztalataikat és a tanévre való felkészülés aktuális állását. A nyári, csökkentett létszámú működésük rendben zajlott, a tantestületi tagokkal pedig megkezdődtek az értekezletek. A szolgálat részéről segítséget ajánlott fel az online oktatás miatt lemaradók számára, a tananyag biztosítása, illetve tanulócsoportok szervezése révén. Erre igény mutatkozott.

2020. november 30. - jelzőrendszeri megbeszélés

Szomor Máté vezető családgondozó köszöntőjét követően az online formában megjelent kollégák elfogadták a napirendi pontokat. Elmondta, hogy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot érintő személyi változások okán december 1-től a vezető családgondozó munkakört Ungváriné Szentgyörgyi Erika tölti be, mivel Szomor Máté megszűnteti munkaviszonyát az intézménynél. 4 órás munkatársként Raufné Savanya Erika csatlakozik a szolgálathoz, így a személyi feltételek zavartalanok a szolgáltatás biztosításához. Máté megköszönte az előző

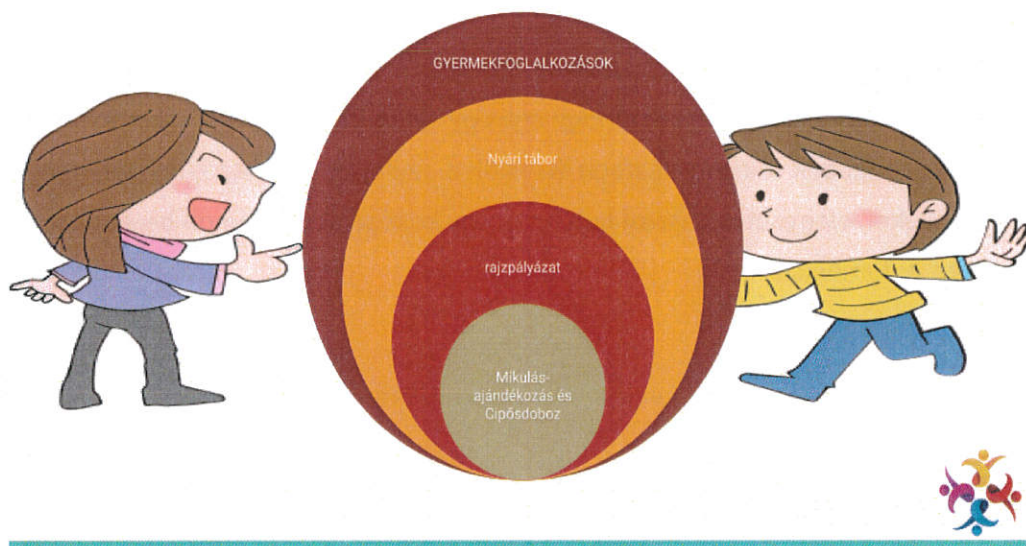
évek gördülékeny együttműködését, és méltatta a jelzőrendszer tagjait a gördülékeny, jó szakmai kapcsolatért.

A megjelent kollégák ismertették intézményük helyzetét a koronavírus kapcsán. Továbbra is problémát okoz időnként, hogy egy-egy szülő betegen küldi gyermekét iskolába, ilyenkor a pedagógusok minden esetben értesítik a szülőket, és megkérik őket, hogy vigyék haza gyermeküket. Nagyobb fertőzési hullámról egy kolléga sem számolt be, csak elszigetelt esetekről van tudomásuk.

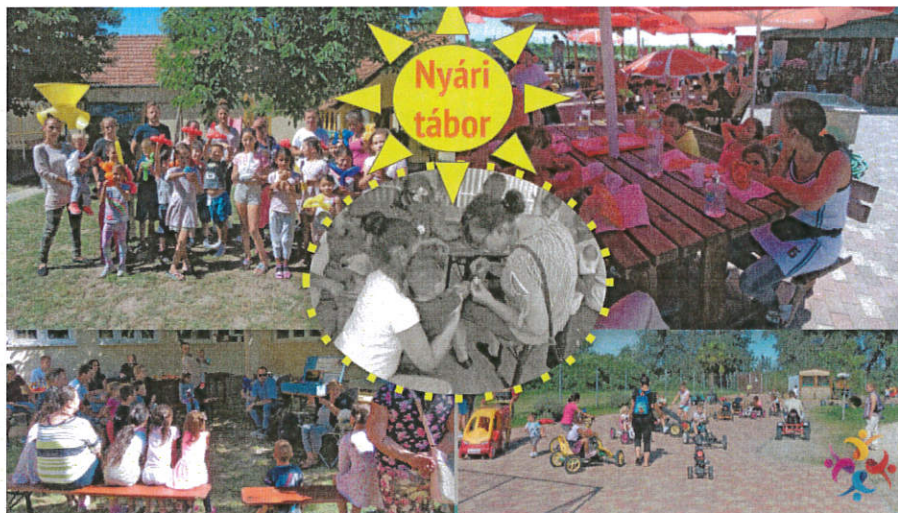
4. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2020. évi további tevékenységei

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat rendszeresen gyűjt illetve oszt szét adományokat a rászorulóknak között. A Sorsfordító Szolgáltató Központ a napi rendszerességgel kerül kiosztásra sok esetben több mázsa pékáru (kenyérfélék, édes-, sós péksütemények) és zöldség, gyümölcs, melyeket a helyi Tesco áruház biztosít. Az élelmiszerelosztás a város minden, szükségben levő lakója számára nyitott. A rendszeres élelmiszer adományból számos egyszeri- és együttműködési megállapodással rendelkező ügyfél számára is adományoztunk napi rendszerességgel. 2020-ban különlegesen nagy szükség volt az élelmiszerelosztásra, amelyet az Élelmiszerbank biztosított. Az így érkezett adományokkal további több mint 20 alkalommal tudtunk jelentős mennyiségű élelmiszer csomagot juttatni a rászoruló családoknak. Megnövekedett az igény a ruhaadományokra is. A korábban kéthetente megtartott ruhaosztásokat a COVID-19 helyzet miatt meg kellett szüntetnünk. Ehelyett a rászoruló családoknak személyre szabott, az évszaknak megfelelő ruházatot vittünk az otthonaikba. Emellett sok esetben bútorokat, háztartási eszközöket, gyermekgondozáshoz szükséges berendezési tárgyakat vittünk a rászorulóknak.

Szolgálatunk célja az, hogy ne csupán hivatali jelleggel találkozzunk ügyfeleinkkel, hanem teremtsünk olyan alkalmakat is, amelyeken lehetőség nyílik a közvetlenebb kapcsolatépítésre, a segítő kapcsolathoz szükséges bizalmi légkör felépítésére.

Az a tapasztalatunk, hogy erre a legalkalmasabbak a gyermekfoglalkozások, ahol a szülők is megjelennek. Ilyenkor azt látjuk, hogy a szülők is belefeledkeznek a játékba, igazi kikapcsolódásban lehet részük, például a kézműves foglalkozások keretében.

Minden esztendőben alaposan készülünk a 3-4 napos nyári táborra. 2020-ban a Szűcsi Óvoda két napra biztosította a helyet. A színes programok között egy vak professzionális lufihajtogatót hívtunk meg, aki a kutyájával érkezett. Miközben a gyermekeknek készített műalkotásait hajtogatta, beszélgetett velük. A nehéz sorsú gyerekek nagy érdeklődéssel és nyitottsággal hallgatták az életvidám, sérült fiatalembert. Visszatérő vendégünk Kuti Erika, aki játékos közlekedési programjaival adott át hasznos ismereteket. A soltvadkerti

kalandparkba busszal vittük szüleikkel a gyerekeket, ahol kedvükre korlátlanul használhatták a gokartokat, a drótkötélpályát, kerékpározhattak, trambulinozhattak.

Rajzpályázat

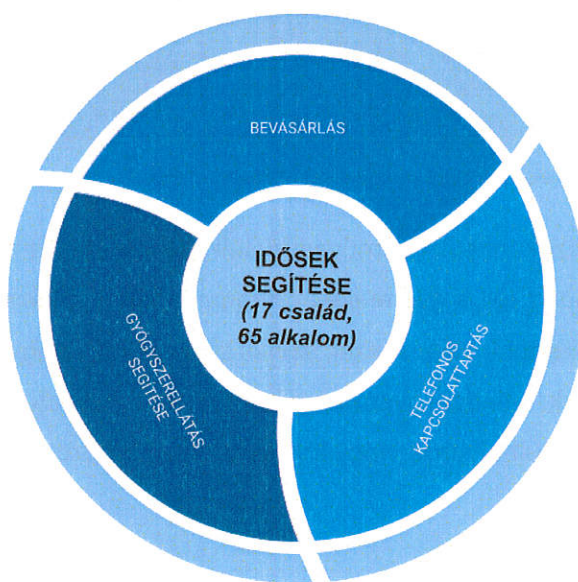

Mivel 2020-ban az évszakonkénti kézműves foglalkozások megszervezésére a járványhelyzet miatt nem volt lehetőség, így a gyermekek otthonaiba vittük a kézműves foglalkozást. Névre szóló mappákat készítettünk színezőkkel, színes ceruzákkal. Az így elkészült alkotásokat egy hét múlva begyűjtöttük. Minden gyermek elkészítette a feladatot, volt olyan család, ahol a szülő is beszállt. Előfordult olyan is, hogy egy gyermek 4-5 rajzot is készített.

Cipősdoboz

Különleges izgalommal várják a gyermekek a cipősdobozokat, azonban nekünk is akadt izgulni valónk, ugyanis nem tudtuk, hogy sikerül-e megfelelő számú csomagot összegyűjteni. Felhívásunk eredményeképpen Kiskőrösön több mint 200 csomag gyűlt össze. A környék különböző településein élő EGYMI diákok a saját otthonaikban kerültek megajándékozásra, mivel ebben az időben már online oktatás volt. A csomagok összekészítését, az ajándékok szelektálását szolgálatunk munkatársai végezték, illetve a szolgálattal kapcsolatban álló családok gyermekeinek házhoz vittük az ajándécsomagokat. Ezt így tettük korábban a mikuláscsomagokkal is.

Eredeti célcsoportunkon kívül időnként az idősebbekkel való időszakos foglalkozásra is kapunk felkérést. A tavaszi járványhelyzet idején azonban szolgálatunk felajánlotta Kiskőrös Város Önkormányzatának a segítségét a legveszélyeztetettebb korcsoport, az idősek ellátásában. Ennek keretében 17 családnak nyújtottunk heti 2-3 alkalommal segítséget a bevásárlásban, gyógyszer kiíratásában, kiváltásában, valamint telefonon keresztül segítő beszélgetéseket folytattunk a megrettent, magányos nyugdíjasokkal. Sok pozitív tapasztalattal és kapcsolattal gazdagodtunk.

RSZTOP csomagozás

A kormány leginkább a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program (RSZTOP) keretében segíti a rászorulókat. Az RSZTOP keretében a szegénység csökkentése érdekében racionalizált, különösen a gyermekekre összpontosító intézkedések végrehajtására kerül sor. 2020-ban rendszeresen került sor tartósélelmiszer-osztásra. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Bács-Kiskun Megyei Kirendeltségével kötött megállapodásunk alapján a Főigazgatóság munkatársai havi rendszerességgel szállítanak ki élelmiszer-csomagokat. Ezek kiosztását egy munkatársunk és a Főigazgatóság munkatársai végzik. A kedvezményezettek kiértékelését, a helyszínt és a kiosztás megfelelő lebonyolítását a szolgálat biztosítja. A kis jövedelemmel rendelkező nyugdíjasok (356 fő) és a gyermekvédelmi ellátásban részesülő 0-3 év közötti gyermekeket nevelő családok (18 család) részesülnek ebből a segítyből.

1. Összegzés

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat kiváló együttműködést folytat a helyi ellátórendszerrel, a gyermekvédelmi rendszerrel. A lakosság és ügyfeleink bizalommal fordulnak Szolgálatunkhoz információért, segítségért és támogatásért.

Kiskőrös, 2021. április 7.

Hajdu Julianna
Sorsfordító Szolgáltató Központ
képviselő/intézményvezető

SORSFORDÍTÓ SZOLGÁLTATÓ
KÖZPONT
6200 Kiskőrös, Rákóczi Ferenc u.12.
Adószám: 18515949-1-03
Bankszámlasz.: 52500075-11048723